

Informatiebrief Regio Deal Oost-Groningen II**04-04-2024**

Aan de gemeenteraden van de gemeenten Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Veendam en Westerwolde

In oktober 2023 hebben de gemeenten Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Veendam en Westerwolde een aanvraag ingediend voor een nieuwe Regio Deal. Deze is ter informatie verstuurd aan alle gemeenteraden. Op 9 februari 2024 is deze aanvraag door het Rijk gehonoreerd.

De komende maanden sluiten we als regio een convenant met het Rijk. Deze convenantfase betekent vooral het concretiseren van de aanvraag. We gaan onze samenwerking, inzet en doelstellingen voor de komende vier jaar opschrijven en vastleggen. De nieuwe Regio Deal gaat over een totaalbedrag van € 25.000.000,-. De helft komt vanuit het Rijk, de andere helft moet vanuit de regio gefinancierd worden.

Het maken van afspraken is niet enkel een proces met het Rijk, ook binnen de regio zullen we afspraken moeten maken over de vormgeving van het programma; zowel op inhoud als op de cofinanciering. Met deze brief willen we u informeren over dit proces.

De inhoud

De gehonoreerde aanvraag richt zich op drie thematische lijnen, met daaronder elk twee actielijnen waar we activiteiten op ontwikkelen:

- Gezond en gelukkig leven
 - We stimuleren een gezonde leefstijl vanuit de gedachte van positieve gezondheid
 - We zorgen voor bereikbare en toegankelijke zorg
- Een leven lang ontwikkelen
 - We investeren in de ontwikkeling van inwoners
 - We investeren in de ontwikkeling van bedrijven
- Veilige en leefbare dorpen en wijken
 - We pakken kwetsbare panden met ondermijningsrisico aan
 - We werken aan een gezonde, veilige en sociale leefomgeving

Binnen elk van deze lijnen ontwikkelen we activiteiten. Voor een deel zat dit een voortzetting en uitbreiding zijn van de activiteiten in de lopende Regio Deal. Ook zullen we een aantal nieuwe activiteiten ontwikkelen. In de convenantfase geven we nog geen uitgebreid overzicht van activiteiten, maar zullen we vooral op het niveau van doelstellingen en verwachte resultaten afspraken maken. De inhoud voor het convenant komt tot stand vanuit een gezamenlijke inzet van het programmateam Regio Deal, beleidsadviseurs van de vijf gemeenten, en beleidsadviseurs vanuit het Rijk. Financieel adviseurs vanuit de vijf gemeenten zijn betrokken bij het inrichten van de cofinanciering. Het gehele proces wordt begeleid door het programmateam Regio Deal, in opdracht van de gezamenlijke gemeenten (gemeentesecretarissen).

De financiering

Een van de voorwaarden vanuit het Rijk voor de definitieve toekenning van de Regio Deal is dat 50% van het totaalbedrag uit de regio gefinancierd wordt. Dat gaat dus om een bijdrage van €12.500.000 (incl. BTW). Dit mag vanuit publieke en private middelen zijn. Bij de voorbereiding van de aanvraag van de Regio Deal is aan colleges voorgelegd om de intentie uit te spreken voor cofinanciering vanuit eigen middelen, op basis van een percentage verdeling n.a.v. het aantal huishoudens per gemeente:

Oldambt	29,6%
Pekela	8,95%
Stadskanaal	23,3%
Veendam	20,23%
Westerwolde	17,92%

Op dit moment worden door het programmteam, samen met financieel adviseurs en beleidsadviseurs vanuit de gemeenten, diverse scenario's uitgewerkt. Deze scenario's worden de komende maand aan de colleges voorgelegd om vervolgens door ieder college aan de eigen gemeenteraad ter besluitvorming voor te leggen. In deze scenario's kijken we ook naar inzet van private middelen (maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven).

Het proces en de planning

De nieuwe Regio Deal kent een looptijd van vier jaar. Het programma zal starten na het sluiten van het convenant. Het beoogde moment voor het tekenen daarvan is het bestuurlijk overleg tussen Rijk en Regio op donderdagdag 27 september. Het proces daarnaartoe ziet er op hoofdlijn als volgt uit.

- April – schrijven van het convenant (programmteam en beleidsadviseurs)
- Mei – bespreken concept convenant tussen Rijk en Regio
- Juni – besluitvorming op inhoud in de colleges
- Juli t/m september – besluitvorming cofinanciering in de gemeenteraden
- September – sluiten convenant tussen Rijk en Regio

In deze periode zijn de volgende bespreek- en besluitmomenten opgenomen:

- Dinsdag 2 april – informatiebijeenkomst gezamenlijke colleges
- Donderdag 11 april – informatiebijeenkomst gezamenlijke gemeenteraden
- Uiterlijk 1 mei – bespreken concept convenant
- (Vanaf) dinsdag 7 mei – bespreken raadsvoorstel in de colleges
- (Vanaf) eind mei: verzenden raadsvoorstellen naar de gemeenteraden
- Vrijdag 5 juli: bespreken convenant met Rijk
- Vrijdag 27 september: ondertekening convenant

Samenhang met overige programma's

De nieuwe Regio Deal staat niet op zich. De Regio Deal kent een voorgeschiedenis en is daarnaast ook slechts één van de verschillende programma's en agenda's die de komende jaren in de provincie en in de regio zullen spelen.

Lopende Regio Deal

In 2020 sloten de Oost-Groninger gemeenten samen met de Provincie Groningen en de Rijksoverheid een eerste Regio Deal. Dit programma kent, na verlenging met één jaar vanwege de Corona-pandemie, een looptijd t/m de zomer van 2025. Dit programma werkt vanuit vier pijlers; Leren, Werk & Inkomen, Gezondheid en Woonomgeving aan het verbeteren van de brede welvaart in Oost-Groningen. Het programma kent een investering van € 30 miljoen, waarvan 50% bestaat uit een Rijksbijdrage. De overige 50% wordt gedekt door de Provincie Groningen (25%) en de gezamenlijke gemeenten (25%).

Regionale Agenda Oost-Groningen

In 2021 stelden de Oost-Groninger gemeenten een Regionale Agenda op. Dit document, dat door alle colleges is vastgesteld, is bedoeld als inhoudelijk koersdocument voor de regio. De agenda werkt vanuit vijf ambities: Kansen om te groeien, Gezond en gelukkig leven, Goed bereikbaar, Goed wonen en Groen en duurzaam. Het is een ambitiesdocument, dat concreter wordt uitgewerkt op het niveau van programma en activiteiten in het Masterplan Oost-Groningen.

Masterplan Oost-Groningen en Nij Begun

De Regionale Agenda Oost-Groningen maken we concreter in het Masterplan Oost-Groningen. In dit masterplan werken we de vijf ambities verder uit en gaan daarmee ook op zoek naar financiering. Een groot deel van die financiering zal komen vanuit Nij Begun, de kabinetsreactie op de parlementaire enquête gaswinning. Nij Begun zorgt voor een investering van minimaal 20 jaar in de regio; niet enkel gericht op herstel en versterking, maar ook het bieden van perspectief aan alle inwoners van Groningen. Onderdelen daarvan zijn de Economische

Agenda en de Sociale Agenda. Hoe dit exact vorm krijgt is op dit moment onderwerp van gesprek tussen Rijk, Provincie en gemeenten.

De nieuwe Regio Deal bedient niet alle ambities uit het Masterplan Oost-Groningen. Het programma richt zich vooral op de ambities Kansen om te groeien, Gezond en Gelukkig en Goed Wonen. We geven het programma vorm als een overbrugging tussen de huidige Regio Deal en de langjarige investering vanuit Nij Begun. Het betreft een programma van vier jaar, waarin we de goede resultaten van de lopende Regio Deal willen borgen en uitbreiden. Ook versterkt de nieuwe Regio Deal de samenwerking tussen gemeenten, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en inwoners, zodat Oost-Groningen zich zelf klaarzet voor een optimale uitvoering van Nij Begun.